

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 14Csp/172/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119213265
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eduard Valenčin
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:8119213265.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Eduardom Valenčinom v právnej veci žalobcu: H. D., F.. XX.XX.XXXX, T. Q. XXX, XXX XX Q., právne zastúpený: JUDr. Igor Šafranko, advokát so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: Slovenská sporiteľňa, a.s. so sídlom Tomášikova 48, 832 37 Bratislava, IČO: 00 151 653, právne zastúpený: Advokátska kancelária Mária Grochová a partneri s.r.o., so sídlom Bočná 10, 040 01 Košice, IČO 36 863 017, v konaní o zaplatenie 110,07 EUR s prísl. a o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, takto

rozhodol:

I. žalobu z a m i e t a ,

II. p r i z n á v a žalovanému nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 % s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou súdu doručenu dňa 20.08.2019 navrhol žalobca, aby súd uložil žalovanému povinnosť vydať mu bezdôvodné obohatenie vo výške 110,07 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne odo dňa nasledujúceho po dni doručenia žaloby žalovanému do zaplatenia, a taktiež určiť, že zmluvná podmienka uvedená v zmluve o splátkovom úvere, č. XXXXXXXXXXXX, W. C. XX.X.XXXX, v bode 5., časti II. Ostatné ustanovenia, v znení: „Ak Dlžník neuhradí splátku Úveru riadne a včas, Banka môže okrem zaplatenia úrokov z omeškania požadovať od Dlžníka aj zmluvnú pokutu za každý prípad omeškania vo výške 25 EUR, a to najviac do výšky určenej podľa právnych predpisov“, je neprijateľná.

V rámci žaloby žalobca poukázal na to, že strany sporu uzavreli dňa 30.01.2015 zmluvu o splátkovom úvere, na základe ktorej poskytol žalovaný žalobcovi úver vo výške 700 EUR s mesačnou splátkou 23,62 EUR, s ročnou úrokovou sadzbou 22,9 %, s RPMN 28,38 %, s priemernou RPMN 36,30 % a s konečnou splatnosťou úveru 20.02.2019. Žalobca ďalej poukázal na to, že predmetná zmluva musí obsahovať náležitosti podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., pričom táto zmluva neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. j) citovaného zákona, teda konkrétne v zmluve nie je správne uvedená ročná percentuálna miera nákladov, a taktiež v zmluve nie sú ani predpoklady použité na jej výpočet. Zmluva taktiež neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. k) citovaného zákona, a teda výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Absencia týchto náležitostí má za následok, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. V súvislosti s nesprávnou výškou RPMN žalobca poukázal na to, že údaj uvedený v zmluve vo výške 28,38 % je nesprávny a správna výška podľa internetovej kalkulačky je 29,39 %. Keďže žalobca zaplatil celkovo sumu 810,07 EUR a výška poskytnutého úveru predstavovala 700 EUR, rozdiel týchto súm, t.j. suma 110,07 EUR predstavuje bezdôvodné obohatenie žalovaného.

Zo žaloby vyplýva, že žalobca sa o skutočnosti, že sa žalovaný na jeho úkor bezdôvodne obohatil dozvedel od Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, o čom súdu predložil prehlásenie zo dňa 22.07.2019.

V súvislosti s neprijateľnou zmluvnou podmienkou žalobca poukázal na to, že predmetná zmluvná podmienka umožňuje, aby mu žalovaný za omeškanie, okrem zákonných úrokov uložil aj ďalšiu sankciu, ktorú žalobca vo formulárovej zmluve nemohol odmietnuť, ak chcel získať úver. Žalobca mal iba dve možnosti. Buď prijať úver s podmienkami stanovenými obchodníkom, alebo úver neprijať. Na vyjednávanie nemal žiaden priestor. Z uvedených dôvodov je takéto dojednanie neprijateľné, keďže si tým žalobca zhoršil svoje zmluvné postavenie, ako to predpokladá § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka v súvislosti s § 52 ods. 2 a § 39 Občianskeho zákonníka. Navyše sa nejedná o individuálne dojednanie zmluvnej podmienky a jedná sa o stav podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

2. Žalovaný v rámci písomného vyjadrenia zo dňa 19.09.2019 k žalobe uviedol, že v súvislosti s návrhom na vydanie bezdôvodného obohatenia žalobca netvrdí (neuvádza) žiadne konkrétne plnenia, ktoré majú údajne predstavovať bezdôvodné obohatenie. Bolo povinnosťou žalobcu predniesť dostatočne konkrétne a určité skutkové tvrdenia významné podľa hmotného práva, ktorými sa formuje skutkový základ žaloby. Žalobca však nešpecifikoval vrátenia, ktorých plnení sa domáha, pričom nestačí tvrdiť, že zaplatil celkovú sumu 810,07 EUR, aj keď je z jeho podania zjavné, že táto suma bola zaplatená viacerými plátbami, nie naraz. Žalobca je teda povinný uviesť, vrátenia ktorých plnení, prípadne ktorých častí plnení sa domáha a tvrdiť rozhodujúce skutočnosti o každom takomto plnení.

V súvislosti s neprijateľnou zmluvnou podmienkou žalovaný namietal procesnú neprípustnosť takejto žaloby. V tejto súvislosti citoval ustanovenie § 137 Civilného sporového poriadku, keď poukázal na to, že takéto žaloba neprichádza do úvahy v individuálnych spotrebiteľských sporoch. Ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, nie je hmotnoprávnym podkladom pre určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky v individuálnych spotrebiteľských sporoch, ale výlučne sporoch z abstraktnej kontroly v spotrebiteľských veciach podľa §§ 301 a nasl. Civilného sporového poriadku. Žalovaný taktiež poukázal na to, že žalobné návrhy o určenie údajov neprijateľnosti zmluvných podmienok nie sú sprevádzané domáhaním sa ochrany žiadneho konkrétneho subjektívneho práva žalobcu a jedná sa výlučne o hypotetický, žalobcom umelo vykonštruovaný spor, ktorý neslúži žiadnej obhájiteľnej potrebe.

Žalovaný zároveň so zreteľom na právnu úpravu prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany poprel všetky tvrdenia žalobcu. Aj keď žalobca zlyhal v riadnom tvrdení rozhodujúcich skutočností, vzhľadom na čas plnenia, ktorý uplynul od plnenia, vzniesol z opatrnosti taktiež námietku premlčania a navrhol žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

V časti žaloby o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky, žalovaný podaním zo dňa 18.09.2020 okrem iného uviedol, že takéto žaloba prichádza do úvahy iba v prípade, ak obsah neprijateľnej zmluvnej podmienky akýmkoľvek spôsobom dopadá alebo má vplyv na právo, na ochranu ktorého je daný spor vedený. Žalobca v tomto konaní vo vzťahu k uvedenému, údajne neprijateľnému zmluvnému ustanoveniu, neuviedol žiadne relevantné skutočnosti týkajúce sa konkrétneho záväzkového vzťahu so žalovaným, najmä neprodukoval žiadne tvrdenia, ako sa tieto majú negatívne premietat' do jeho právneho postavenia. Prieskum spotrebiteľskej prijateľnosti, ako ho vyžaduje žalobca, vykazuje všetky parametre prieskumu abstraktného. Je úplne odtrhnutý od individuálnych okolností konkrétneho prípadu (žalobca netvrdí žiadnu konkrétnu ujmu z údajnej neprijateľnosti, ani sa nedomáha vrátenia žiadnych plnení, prípadne zaplatených na namietanú zmluvnú podmienku, na rozdiel od žalobného nároku z bezdôvodného obohatenia z tvrdenej bezúročnosti alebo bezpoplatkovosti úveru). Žalovaný zároveň poukázal na to, že žalobca musí predniesť zrozumiteľné a jednoznačné skutočnosti, ktoré v individuálnom spore prepoja ním namietanú zmluvnú podmienku s predmetom sporu, teda s jeho subjektívnym právom, o ktorého ochranu vyslovene žiada. Žiadne tvrdenia takejto kvality, ani žiadny korešpondujúci žalobný návrh však žalobca neprodukoval.

V súvislosti so sankciami za omeškanie, žalovaný poukázal na to, že zákonodarca presne stanovil, aká je prípustná výška sankcií za omeškanie spotrebiteľa, a to vrátane zmluvnej pokuty, pričom skúmané zmluvné ustanovenie nepresahuje uvedené zákonné limity, pričom ani v tomto ohľade žalobca nič netvrdil a nepreukazoval. V tejto súvislosti žalovaný taktiež poukázal na to, že vyhlásiť zmluvnú podmienku na neprijateľnú by v tomto prípade bolo to isté, ako vyhlásiť za neprijateľné ustanovenie § 53b ods. 1 OZ a § 3a Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., čo je právomoc, ktorá všeobecnému súdu rozhodne neprináleží.

3. Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>

>18) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150101.html>> musí obsahovať tieto náležitosti:

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150101.html>>,

b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150101.html>>, r) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150101.html>> a y) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150101.html>>.

c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150101.html>> alebo

d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,

e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne finančnými prostriedkami v hotovosti.

4. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

5. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

6. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

7. Podľa § 53b ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak je predmetom spotrebiteľskej zmluvy poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi za odplatu, sankcie za omeškanie s plnením záväzku spotrebiteľa spolu nesú byť vyššie, ako ustanoví vykonávací predpis.

Podľa § 3a ods. 1 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (ďalej len „NV č. 87/1995 Z.z.“), ak je predmetom spotrebiteľskej zmluvy poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi, sankcie za omeškanie spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov nesmú spolu prevýšiť priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnenú podľa osobitného predpisu pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne nesmú prevýšiť trojnásobok úrokov z omeškania podľa tohto nariadenia vlády; za rozhodujúcu sa považuje ročná percentuálna miera nákladov pre obdobný typ spotrebiteľského úveru.

Podľa § 3a ods. 2 NV č. 87/1995 Z.z., za sankcie podľa odseku 1 sa považujú úroky z omeškania, zmluvné pokuty a akékoľvek iné plnenia za omeškanie spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov.

8. Žalobca žalobou namietal, že zmluva, ktorá je predmetom tohto konania neobsahuje obligatórne zákonne náležitosti, resp. že ročná percentuálna miera nákladov (RPMN) bola v zmluve uvedená v nesprávnej výške 28,38 % a podľa internetovej kalkulačky, ktorú predložil žalobca má byť správna výška RPMN 29,39 %. Súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že z príslušného zákonného ustanovenia vyplýva sankcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti v prípade neuvedenia RPMN, resp. uvedenia nesprávnej

RPMN v neprospech spotrebiteľa. Žalobca tvrdí, že tento údaj je nesprávny. Súd v tomto ohľade poukazuje na to, že nesprávnosť tohto údajja nemožno exaktne vyvodiť z výpočtu, ktorý predložil žalobca (jednoduchá internetová kalkulačka, ktorá nezohľadňuje všetky kritéria vzorca pre výpočet RPMN), keďže tento nie je žiadnym spôsobom verifikovaný. Súd v tejto súvislosti poukazuje taktiež na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 1 Co 53/2019, ktorý konštatoval, že takýto internetový výpočet, pokiaľ nie je verifikovaný kompetentným orgánom (NBS, resp. MF SR), nie je možné akceptovať. Preto nemožno nepochybné uzavrieť, že RPMN je v neprospech spotrebiteľa, a teda, že úver sa má považovať za bezúročný a bezpoplatkov.

9. V odôvodnení žaloby žalobca netvrdil skutočnosti, že v zmluve by mali absentovať predpoklady použité pre výpočet RPMN, avšak vzhľadom na to, že žalobca v texte žaloby zvýraznil tučným písmom aj túto časť ustanovenia § 9 ods. 2 písm. j) cit. zákona, súd z opatrnosti zaujíma stanovisko aj k absencii tejto náležitosti, pričom konštatuje, že predpoklady použité pre výpočet RPMN sú v zmluve nepochybné uvedené, a teda nemožno uzavrieť, že tieto predpoklady nie sú súčasťou zmluvy a z tohto dôvodu by mal byť úver bezúročný a bez poplatkov.

10. Súd taktiež neakceptoval argumentáciu žalobcu, ktorá by mala spôsobovať bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru z dôvodu absencie výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, keďže tak, ako to vyplýva z rozhodnutia Súdneho dvora EU C - 42/2015 postačuje, pokiaľ sú tieto jednotlivé platby zahrnuté v mesačnej splátke, čo v danom prípade bolo splnené. V tejto súvislosti súd taktiež poukazuje na rozsiahlu judikatúru Najvyššieho súdu, ktorá je zhodná s vyššie uvedeným záverom (napr. 7Cdo/98/2018, 3Cdo/56/2018, resp. 4Cdo/187/2017).

11. Keďže súd nedospel k záveru o absencii žalobcom namietaných náležitosti zmluvy, resp. ani k absencii ďalších zákonných náležitosti, a teda k záveru, že úver má byť bezúročný a bezpoplatkov, žalobu v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia zamietol.

12. V súvislosti s námietkou žalovaného ohľadom procesnej neprípustnosti žaloby o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky, súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu sp. zn. 6Cdo/127/2017, z ktorého vyplýva, že v danom prípade sa jedná o osobitný druh žaloby, ktorá patrí spotrebiteľovi s cieľom domáhať sa proti porušiteľovi ochrany svojho práva pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami na súde a v takomto prípade nie je potrebné tvrdiť, ani preukazovať naliehavý právny záujem. Súd zároveň poukazuje na to, že z citovaného rozhodnutia vyplýva aj to, že takýto nárok je možné uplatniť aj po zániku záväzkového právneho vzťahu. Zo žiadneho zákonného ustanovenia taktiež nevyplýva, aby spotrebiteľ nemohol žalovať neprijateľnosť zmluvnej podmienky, aj keď to nemá priamu vecnú súvislosť s nárokom, ktorý je žalobou uplatňovaný, t.j. v danom prípade s uplatneným nárokom na vydanie bezdôvodného obohatenia, keďže takáto žaloba má aj preventívny charakter, teda má dodávateľa prinútiť, aby takéto podmienky neuplatňoval a ani v budúcnosti nepoužíval.

13. Podstatnou otázkou však je, či predmetná zmluvná podmienka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. V danom prípade je v zmluvnej podmienke, ktorá je súčasťou textu samotnej zmluvy určito, jasne a zrozumiteľne vyjadrené, že banka môže v prípade, ak dlžník neuhradí splátku úveru riadne a včas uplatniť požadovať zaplatenie úrokov, ako aj zmluvnú pokutu, avšak najviac do výšky určenej podľa právnych predpisov. Limity sankcií za omeškanie spotrebiteľa ako dlžníka sú uvedené v Nariadení vlády č. 87/1995 Z.z. a žalobca napr. ani vôbec netvrdil ani nepreukázal, aby si bol žalovaný vôbec uplatnil akékoľvek sankcie za omeškanie a už vôbec nie, že tieto sankcie presiahli maximálnu výšku určenú podľa právnych predpisov. Zo samotnej zmluvy vyplýva, že celková čiastka, ktorú mal žalobca zaplatiť predstavuje sumu 1.134,51 EUR, pričom v tejto sume nie sú zahrnuté žiadne sankcie za omeškanie, teda ani úrok z omeškania, ani zmluvná pokuta, pričom žalobca celkovo zaplatil iba sumu 810,07 EUR, teda nezaplatil ani zmluvne dohodnutý úrok. Vzhľadom na vyššie uvedené je teda zrejmé, že uplatnenie sankcií za omeškanie je v súlade so zákonom, je limitované maximálnou výškou a nespôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, preto súd žalobu o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky zamietol.

14. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

15. O trovách konania súd rozhodol na základe vyššie citovaných zákonných ustanovení a úspešnému žalovanému priznal voči neúspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, keďže u žalobcu nezistil žiadne dôvody pre prípadnú aplikáciu ustanovenia § 257 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 Civilného sporového poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).